

EVROPSKÉ STŘEDISKO PRO PREVENCI A KONTROLU NEMOCÍ (ECDC) A EVROPSKÁ KOMISE (EC)

EUROPEAN CENTRE FOR DISEASE PREVENTION AND CONTROL (ECDC)
AND THE EUROPEAN COMMISSION (EC)

ECDC – Čtvrté setkání národních reprezentantů mikrobiologie (NMFP)

ECDC – Fourth Meeting of the National Microbiology Focal Points (NMFP)

Pavla Křížová

Čtvrté setkání NMFP (National Microbiology Focal Point) se konalo v budově ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control) ve Stockholmu ve dnech 5.–6. 5. 2009. Jednání měl vést dr. J. Gieseke, ten však vzhledem k zaneprázdnění řešením hrozby pandemie chřipky A(H1N1) pověřil vedením setkání dr. P. Kramarze. Jednání mělo následující body programu:

1. Aktuality ECDC
2. Výběr a hodnocení NRL v zemích EU
3. Jednání pracovních skupin I
4. Informace ECDC o DSPs (Disease Specific Programmes)
5. Jednání pracovních skupin II
6. Informace ECDC o novinkách na webové stránce
7. Závěr jednání

1. Aktuality ECDC (dr. P. Kramarz)

a) ECDC koordinace mikrobiologie v EU (dr. A. Ozin)

NMFP byli informováni, že ECDC vyhledává řadu pracovních příležitostí pro mikrobiology a pořádá různé mikrobiologické kurzy. Odborná veřejnost je vyzývána k pravidelnému sledování webové stránky ECDC <http://www.ecdc.europa.eu/en/Procurement/>.

b) Připravenost ECDC na hrozbu infekcí a jejich řešení (dr. P. Vasconcelos)

ECDC je připraveno k řešení závažných epidemiologických situací. V současné době například řeší hrozbu pandemie chřipky A(H1N1) formou nepřetržitých služeb (24 hodin / 7 dnů v týdnu) a dostupnosti na telefonu i e-mailu. ECDC pracuje metodologií Epidemic Intelligence a uveřejňuje denní aktualizaci informací na webové stránce. ECDC nabídlo všem členským zemím týdenní tréninky.

c) Řešení hrozby pandemie chřipky H1N1

(dr. P. Kramarz)

ECDC vydává denní hlášení, které je uveřejňováno na webové stránce. Zde jsou také dostupné nejnovější publikace a odborné rady pro veřejnost. Byla diskutována citlivost a specifika metody PCR pro průkaz chřipky H1N1. Tuto metodiku v současnosti dostalo od ECDC 23 laboratoří v Evropě.

2. Výběr a hodnocení NRL v zemích EU

a) Německo (dr. G. Werner)

V Německu existují NRL teprve od roku 1995, v současnosti zde pracuje 16 NRL a 48 konziliárních laboratoří. NRL jsou jmenovány a financovány ministerstvem, v náplni činnosti mají mikrobiologickou i epidemiologickou problematiku, jejich činnost je zaměřena na jednotlivé patogeny/nemoci. Činnost NRL je hodnocena externími posuzovateli, zatím není požadována akreditace NRL. Konziliární laboratoře nejsou financovány ani hodnoceny ministerstvem, v náplni činnosti mají pouze mikrobiologickou problematiku.

b) Belgie (dr. M. Fauville–Dufaux)

V Belgii existují NRL již 30 let, v současné době zde pracuje 56 NRL, jsou vysoce specializované – na každý patogen jedna NRL, na HIV je dokonce 7 NRL. V náplni činnosti mají mikrobiologickou i epidemiologickou problematiku. Dosud NRL nebyly jmenovány ani financovány ministerstvem, je však připravován nový systém nominace a financování NRL.

c) Maďarsko (dr. I. Visontai)

V Maďarsku pracuje 30 NRL, všechny jsou akreditované, specializované na jednotlivé patogeny/nemoci. Dosud nejsou financované, jejich financování se však připravuje.

d) Polsko (dr. W. Hryniewicz)

V Polsku je zatím 10 NRL, nejsou jmenovány ani financovány ministerstvem. Je připravována nová legislativa, která má toto řešit.

3. Jednání pracovních skupin I

NMFP byli rozděleni do čtyř pracovních skupin, jejichž jednání moderovali zástupci NMFP: WG1 (moderátor dr. G. Werner), WG2 (moderátor dr. P. Křížová), WG3 (moderátor dr. M. Popa), WG4 (moderátor dr. J. Mossong).

Cílem jednání bylo zodpovězení čtyř otázek: definice Public Health Microbiology, aktivity Národních referenčních laboratoří členských států EU, způsoby hodnocení NRL v členských státech EU, aktivity evropských RL. Na základě podnětů NMFP připraví ECDC dokument, který doporučí okruhy činnosti NRL (Terms of Reference) a výběr patogenů, na něž mají v členských zemích být zřízeny NRL.

4. Informace ECDC o DSPs

(Disease Specific Programmes)

a) Tuberkulóza (dr. D. Manissero)

EURO TB projekt skončil – pokračuje jen molekulární typizace. Cílem ECDC je propojení laboratorních a epidemiologických činností.

b) Antimikrobiální rezistence a nozokomiální nákazy

(dr. D. L. Monet)

Původní evropské projekty končí: EARSS (do prosince 2009), ESAC (do srpna 2010), EUCAST (do listopadu 2011). ECDC zahájilo mapování kapacity evropských laboratoří pro testování citlivosti na ATB a pro surveillance nozokomiálních nákaz. ECDC vyhláší tendry na nové projekty: kontrola kvality testování citlivosti na ATB, surveillance nozokomiálních nákaz, molekulární typizace MRSA – opět, mikrobiologové členských zemí jsou nabádáni ke sledování webové stránky ECDC.

c) Alimentární nákazy (dr. J. Takkinen)

ECDC má připraven dotazník k mapování metod, účasti v kontrolách kvality, treninku pracovníků NRL. ECDC připravuje koncepci integrace molekulárních typizačních metod do TESSy.

d) HIV, STI a nákazy přenášené krevní cestou

(dr. M. Van der Laar)

Od roku 2009 probíhá převod surveillance těchto onemocnění do ECDC. Je nabízena možnost tréninku, je diskutována vhodnost zavedení surveillance chlamydiových onemocnění, je připravována rozšířená sada proměnných, které budou v této problematice sledovány. Do konce roku 2009 má být publikován ECDC strategický článek o surveillance hepatitidy B a C. ECDC konstatuje, že dosud nemá experta na hepatitidu B a C.

e) Nákazy přenášené vektory (dr. H. Zeller)

Dosud je sledováno 15 onemocnění. ECDC plánuje podporu existujících systémů: EWGLINET, EDEN, ENIVD, EuroTravNet.

f) Nákazy preventabilní vakcinací

(dr. P. Lopalco, dr. A. Janson)

Priority ECDC pro rok 2009: invazivní bakteriální infekce (IBI) – surveillance a laboratorní metody, převod pod ECDC, v březnu 2009 proběhlo první roční setkání IBI expertů, molekulární metody byly integrovány do TESSy, proběhla mezinárodní kontrola kvality; DIPNET – převod pod ECDC plánován do ledna 2010, probíhá implementace molekulárních metod, je připravována mezinárodní kontrola kvality, je plánována sérologická studie imunity proti difterii v Evropě; MMR vakcinace – EU-VACNET – bude financován do roku 2011.

g) Chřipka (dr. A. Nicoli)

ECDC zajišťuje připravenost na pandemii chřipky A (H1N1), v prosinci bude na toto téma organizován ECDC workshop. Je vyvíjena vakcína proti chřipce A(H1N1) a je diskutováno její potřebné množství.

5. Jednání pracovních skupin II

NMFP byli rozděleni do čtyř pracovních skupin, jejichž jednání moderovali zástupci ECDC: WG1 (moderátor dr. P. Kramarz), WG2 (moderátor dr. D. Monnet), WG3 (moderátor dr. H. Zeller), WH4 (moderátor dr. J. Takkinen).

Cílem tohoto jednání byla příprava podkladů plánu aktivit ECDC v programu mikrobiologické činnosti pro období 2009–2010.

6. Informace ECDC o novinkách na webové stránce

ECDC informovalo o novinkách umístěných na webové stránce a o nutnosti aktualizovat adresář NRL jednotlivých zemí.

7. Závěr jednání

Cíle stanovené pro čtvrté setkání NMFP byly splněny, páté pracovní setkání MNFP v ECDC je plánováno na říjen 2009, je plánováno změnit místo jednání NMFP – kandidátem je Anglie. Systém NRL budou prezentovat NMFP z České republiky, Anglie, Dánska a Litvy.

MUDr. Pavla Křížová, CSc.
NMFP za ČR v ECDC
SZÚ – CLČ